

Psykiatrifondens

Årsberetning 2023

Psykiatrifonden kæmper for en psykiatri i verdensklasse. Alle mennesker med en psykisk sygdom, eller som er i særlig risiko for at få det, skal mødes med den støtte og behandling, de behøver. I tide. Det vil vi sikre ved at være den centrale og mest indflydelsesrige organisation på området.

”

Jeg ved, at det er meget svært at komme igennem til psykiatriske hotlines, fordi behovet er så stort, men jeg tog chancen og ringede til jer! Her fik jeg fat i en meget sød, forstående og behagelig mand ved navn Jesper. Han talte med mig, han forstod mig, og mest af alt, så tog han sig tid til at tale ALT igennem og lægge en plan.

”

Rådgiveren gav gode råd og satte gode tanker i gang omkring mit problem. Det var så dejligt at blive mødt på den måde.

Citater fra Psykiatrifondens chatrådgivning

Psykiatrifondens rådgivning i 2023

I 2023 havde Psykiatrifondens telefonrådgivning 18.359 samtaler. Det er over 300 flere end året før. I chatrådgivningen var der 3.278 samtaler, og det er en stigning på 79 procent sammenlignet med året før. Stigningen skyldes ikke mindst, at Psykiatrifonden har udvidet åbningstiderne på chatten og nu holder åbent ud på natten fire gange om ugen. Rådgivningen besvarede 147 henvendelser til brevkassen, hvor vi rådgiver via mail.

Ledelsens beretning 2023

”2023 bliver et skelsættende år, både for Psykiatrifonden og for mennesker med psykisk sygdom.” Sådan rundede vi sidste års ledelsesberetning af, og sætningen kom til at holde stik. Vigtigst af alt var 2023 et år, hvor psykisk sygdom og den utilstrækkelige hjælp og behandling stod højt på både mediernes og den politiske dagsorden, og det blev også et stærkt år for Psykiatrifonden som organisation.

Nu skal vi samle kræfterne, ambitionerne og fagligheden og fastholde det pres, der skaber det helt nødvendige løft af psykiatrien. Vi hører dagligt om de enorme menneskelige omkostninger af utilstrækkelig hjælp og behandling, og hvis det ikke i sig selv er akut nok, så læg de samfundsmæssige omkostninger til det regnestykke. Efter årtiers gradvise kollaps af psykiatrien tror vi forsigtigt på de reelle hensigter, investeringer og den politiske vilje. Vi understreger gang på gang over for politikerne, at de også er nødt til at indse og handle ud fra, at situationen er akut og at det er langsigtede, varige investeringer baseret på samme alvor og grundighed som kræftplanerne, der skal til. Vi har fortsat et stort arbejde foran os. Vi er kun lige begyndt.

Børn, unge og forældre under hårdt pres

En 15-årig dreng ligger og sover i sin seng. Det tror hans mor i hvert fald, indtil hun bliver ringet op af skadestuen. Drengen er forkommen og forpint af svære tanker. Han vil tage sit eget liv. Det viser sig, at han er gået hjemmefra og udmattet har sat sig på en bænk i nabobyen, 15 kilometer væk. Det er langt ud på natten, da hans mor tager en af de sværeste køreture i sit liv med sin søn siddende ved siden af sig. Han siger ikke så meget. Måske fordi han ikke vil gøre hende endnu mere urolig, tænker hun bagefter. Da de to kommer ind på den psykiatriske akutmodtagelse får hun nattens andet chok: Hendes søn bliver ikke taget ind. Måske er der ikke plads. Måske har han det ikke dårligt nok. I hvert fald kører hun og hendes 15-årige søn den lange vej hjem med en følelse af total magtesløshed. For hende står følelsen af svigt lige så tydeligt. Den nat lægger hun sig til at sove på gulvet foran døren til sin søns værelse, så han ikke kan gå derfra igen. Hvad skal hun ellers gøre?

Situationen er akut

Morens historie er en af de mange urimelige historier, vi hørte, da vi i foråret gennemførte en undersøgelse blandt 351 forældre til børn og unge med en psykiatrisk diagnose. Vejen til hjælp er svær og for mange umulig at finde. Børn, der ikke kommer i skole på grund af deres psykiske vanskeligheder, er fx væk fra skolen i mere end et halvt år i gennemsnit og nogle i flere år. Forældrene fortæller samstemmende om økonomiske konsekvenser, sygemeldinger, vanskeligheder med at fastholde et arbejde, brudte familier. En far sammenlignede det med at danse vals med en sten i skoen. Det blev undersøgelsens titel.

Undersøgelsen bliver heldigvis ved med at have mediernes og politikernes interesse, og sammen med al vores viden, erfaringer og konstruktive løsnings- og politikforslag skal den være forældrenes, børn og unges og vores stemme og løftestang. Og udskifter vi den unge mand og hans mor med voksne med svær psykisk sygdom, med mennesker med psykisk sygdom, der forsøger at få fodfæste på arbejdsmarkedet, eller ser det samme scenarie med sundhedspersonalets øjne, så er der for os ingen tvivl: Situationen er akut.

Livet kan være særlig svært om natten

Psykiatrifondens rådgivning taler hver dag med mennesker, der har psykisk sygdom eller mistrivsel tæt inde på livet. Vi får langt flere henvendelser, end vi kan besvare, og det arbejder vi hele tiden på at gøre bedre. I 2023 kunne vi, blandt andet takket være den fantastiske indsamling af 1,2 million kroner, som streameren Jaxstyle stod for i juledagene op til årsskiftet, åbne endnu mere for vores chatrådgivning ud på de nattetimer, der kan være svære for mange. Da vi efter den første tid undersøgte, hvad den udvidede åbningstid betød for dem, der henvender sig, stod behovet meget klart: 18 % af samtalerne med unge under 30 år mellem midnat og klokken 2 om natten handlede om selvmordstanker. I 2024 kommer vi til at udvikle vores rådgivningstilbud endnu mere, ligesom vi også kommer til at gøre os gældende i udviklingen af den nationale akuttelefon, der er undervejs.

Fra manges hvisken til entydigt råb

De aftryk, vi har sat i 2023, er mange, små og store, men særligt to ting vil vi fremhæve: Vores arbejde, viden og erfaringer har været udslagsgivende for, at der kommer et landsdækkende, ensartet og lettilgængeligt, evidensbaseret tilbud om lettere behandling til børn og unge med symptomer på psykisk mistrivsel i alle kommuner. Og når børn og unge forhåbentlig snart bliver tilbudt en såkaldt basis behandlingsspakke allerede under udredning i psykiatrien, så er det noget, vi har foreslået.

Det havde vi ikke kunnet gøre uden vores støttemedlemmer, erhvervsstøttemedlemmer og uden de fonde og andre, som bakker os op og investerer i vores arbejde, ligesom vi er afhængige af det stærke samarbejde med en lang række beslutningstagere og centrale aktører i og omkring vores felt. Sammen udvikler vi viden og forandringer, og sammen gør vi de manges hvisken til det entydige råb, der skal til, hvis vi for alvor skal genopbygge og skabe en psykiatri i verdensklasse.

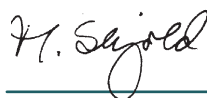
Analyser og spændende samarbejder på vej 2024 bliver efter alt at dømme det år, hvor de første reelle tilbud, behandlingstiltag, kapacitetsudvidelser og kvalitetsløft som resultat af tiårsplanen for psykiatrien bliver til virkelighed.

Til efteråret kan vi forhåbentlig konstatere, at det længe ventede koordinerede behandlingstilbud til mennesker med dobbeltdiagnoser går i luften. Vi venter med spænding på Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger og ikke mindst på den næste psykiatriplan, som er bebudet til efteråret.

Vi indgik allerede i 2023 et samarbejde med Novo Nordisk Fonden om en konference om, hvordan vi løfter børne- og ungdomspsykiatrien i Danmark, med både danske og udenlandske nøgleaktører blandt oplægsholderne. I 2024 fører det samarbejde til, at vi sammen danner Forum for børn og unge i mistrivsel. Vi kommer til at søsætte endnu flere analyser og undersøgelser, som vi kommer til at fortælle mere om.

Elefanten i rummet

Skulle din vej gå omkring Aarhus til sommer, så sæt snablen i sporet og se dig omkring efter elefanten i rummet. Udtrykket hænger sammen med tabu og stigma om psykisk sygdom, som det er vores vigtigste mærkesag at bryde ned. Til sommer gør vi det gennem et fantastisk samarbejde med organisationen Wild in Art og ikke mindst med Aarhus Kommune og en lang række stærke sponsorer, der står bag en snabelagtig, fabelagtig tur gennem Aarhus, der leder publikum forbi en lang række store elefantskulpturer, som alle er udsmykket af udvalgte kunstnere. Det bliver spektakulært, og det bliver forhåbentlig det store samtaleemne, ikke kun i Aarhus – for det er nemlig det, der er meningen: Elefanten ud af rummet og ind i byen, psykisk sygdom ud af skyggerne og ind i den åbne samtale. Vi runder sommerens flotte event af med et brag af en farvelweekend og en auktion. Det glæder vi os – også - til!

Marianne Skjold,
direktør

Torsten Bjørn Jacobsen,
formand

Psykiatrifonden 2023

I tal og fakta

Psykiatrifonden i pressen

Medierne interesserer sig i højere og højere grad for psykisk sygdom og mistrivsel, og det bringer ofte Psykiatrifondens formand, direktør og andre talspersoner i tv, radio og aviser. **I 2023 skete det 2308 gange.**

Så mange støtter vores arbejde

Ved årsskiftet 2023/24 havde Psykiatrifonden knap **22.700 støttemedlemmer**. Omkring 550 er erhvervsstøttemedlemmer. Faste støttebidrag fra private er i alt steget med 3 mio. kr. ift. året før. Der har desuden været en betydelig stigning i indtægter fra indsamlinger, enkelt donationer og arv.

Alliancer og netværk

Psykiatrifonden indgår i en del alliancer og netværk, ligesom vi sidder i en række arbejdsgrupper og andre former for initiativer, hvor vi deler vores viden og indsigt med andre og løfter sammen med dem. Her ser du nogle af dem:

Ungetrivelsrådet er et bredt netværk af 18 organisationer i Danmark, der alle arbejder med unge. Rådet udgav i 2022 en rapport, der viste, at mere end hver fjerde af de 1.870 adspurgte unge har opsøgt læge eller været frmeldt studie på grund af stress.

Folkebevægelsen mod Ensomhed er et initiativ, der består af mere end 90 organisationer, foreninger, skoler, kommuner og virksomheder. Visionen er at tale om ensomhed, så det ikke længere er tabuiseret, og at hjælpe folk med at mødes, så ensomheden brydes. Ingen i Danmark skal rammes af alvorlig ensomhed.

Psykiatrialiancen er et netværk af organisationer, der arbejder med eller omkring psykiatriområdet. Medlemsorganisationerne repræsenterer en bred skare af patienter, brugere, pårørende og faggrupper inden for forebyggelse, behandling og sociale tilbud.

Værdig Reform er et samarbejde mellem mere end 60 faglige og sociale organisationer.

Samarbejdet sætter fokus på de store problemer, som reformen om fleksjob, ressourceforløb og førtidspension, der trådte i kraft 1. januar 2013, har medført.

Sammen om mental sundhed er et bredt partnerskab på tværs af sundheds- og beskæftigelsesområdet, som dækker både det private og offentlige arbejdsmarked. Partnerskabets formål er at styrke den mentale sundhed på arbejdspladsen og mindske mentale helbredsproblemer.

Forebyggelsesalliancen er et samarbejde mellem forskellige organisationer, som ønsker at imødekomme de udfordringer i velfærdssamfundet, som forebyggelse kan afhjælpe. Alliancen er oprettet for sammen at kunne give regeringen konkrete anbefalinger til forpligtende og ambitiøse målsætninger på forebyggelsesområdet og til lave en national forebyggelsesstrategi frem mod 2035.

Psykiatrirådet har til formål at følge implementeringen af 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed. Rådet skal rådgive om en fagligt velfunderet opfølgning, vurdering og justering af de igangsatte indsatser, så de gør en positiv forskel for mennesker med psykiske lidelser, pårørende og fagpersoner samt for at styrke den mentale sundhed.

Psykiatrifondens politiske mærkesager

En psykiatri i verdensklasse

Psykiatrifonden arbejder for en psykiatri i verdensklasse, som vi kan være stolte af i Danmark, og som udlandet ser op til. Alle mennesker med en psykisk sygdom, eller som er i særlig risiko for at få det, skal mødes med den støtte og behandling, de behøver. I tide.

Vi ønsker større sammenhæng i psykiatrien med tilstrækkelig kapacitet, høj kvalitet og et bedre liv med psykisk sygdom. Og at det skal være muligt at leve et bedre liv med psykisk sygdom. Derfor arbejder vi for, at mennesker med psykisk sygdom får støtte gennem rådgivning, samtalegrupper og andre tilbud, der hjælper den enkelte og deres pårørende. Vi har gennem årene intensiveret vores politiske arbejde for at skabe de nødvendige forandringer.

I 2024 er disse fire mærkesager særligt vigtige for Psykiatrifonden:

Børn og unge

Psykiatrifonden ønsker at skabe et samfund, hvor børn og unge, der oplever psykisk sygdom og/eller mistrivsel får den rette hjælp og behandling i tide. Vi sætter især ind her:

- Opsporing
- Børn som pårørende
- Børn og unge i psykiatrien
- Generel mistrivsel
- Det lettilgængelige tilbud til børn og unge i mistrivsel i alle kommuner

Arbejdsmarkedet

Psykiatrifonden drømmer om et arbejdsmarked, der værdsætter og inkluderer mennesker med psykiske lidelser, skaber økonomisk værdi og forbedrer den enkeltes livskvalitet. Vi har især fokus på:

- Arbejdsudbud
- Inklusion på arbejdsmarkedet
- Fagpersonale
- Strukturel stigmatisering

Kvalitetsudvikling i psykiatrien

Psykiatrifonden ønsker at forbedre forholdene for både patienter og medarbejdere. Vores mål centrerer sig om øget kvalitet, sammenhæng og geografisk ensartethed i sundhedstilbuddene. Vi vil især styrke:

- Diagnostik
- Forskning
- Kompetenceudvikling i socialpsykiatrien
- Sammenhæng mellem sektorer

Mennesker med svær psykisk sygdom

Psykiatrifonden ønsker, at mennesker med de sværeste psykiske sygdomme hjælpes bedst muligt og vil samtidig forbedre sikkerheden og mindske tvang og fiksering i psykiatrien. Vi arbejder især med:

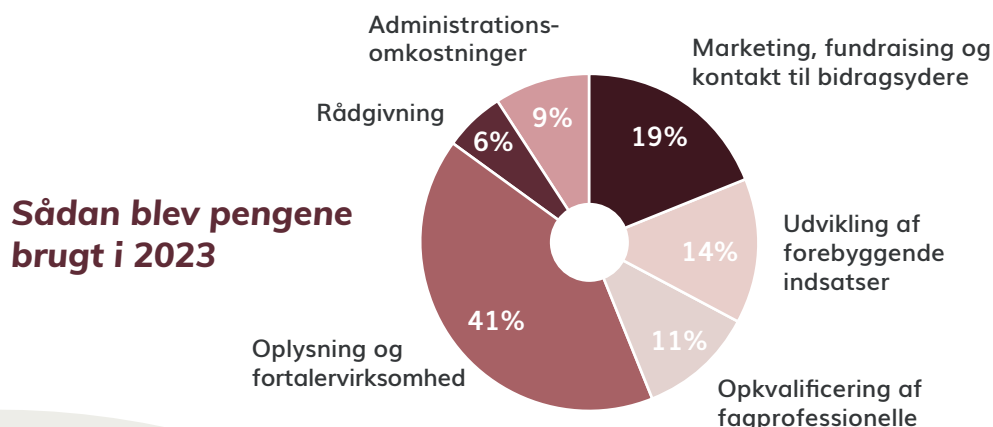
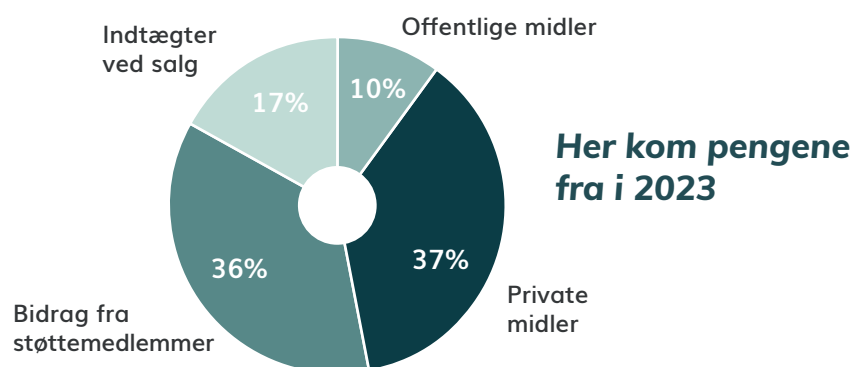
- Patientrettigheder
- Sikkerhed
- Tvang
- Dobbeldiagnoser
- Kapacitetsopbygning
- Behandling og forløbsbeskrivelser

Sådan blev pengene brugt i 2023

I 2023 gik 72 procent af midlerne til at opfylde Psykiatrifondens formål, som er at udvikle forebyggende indsatser, opkvalificere fagpersonale, yde rådgivning samt at drive oplysnings- og

fortalervirksomhed. 19 procent fordelte sig på marketing, fundraising og kontakt til bidragsydere. Administrationsomkostninger udgjorde 9 procent i 2023.

Fokuspunkter 2024

- Tydeligere positionering som videnspartner – opbygning af stærk afdeling for viden, analyse og udvikling.
- Udvikling af policy på flere områder – en stærkere politisk stemme – baseret på viden og indsigter fra egne analyser og rapporter og gennem samarbejder med andre aktører og forskningsinstitutioner.
- Udvikling af stærkere netværk med forskningsmiljøer, fonde og beslutningstagere (embedsværk og politikere).
- Rebranding af Psykiatrifonden fokus på personlige fortællinger.

Ring, chat eller skriv

Psykiatrifondens rådgivning er både for dig, der har en psykisk sygdom, og for dig, der oplever, at livet er svært – måske pga. ensomhed, sorg, stress eller en livskrise. Rådgivningen er også for dig, der er pårørende, og for dig, der møder mennesker med psykiske problemer i dit arbejde. Faglighed, imødekommenhed, interesse og respekt er nøgleord i vores rådgivning. Vi tilstræber at skabe en åben og tryk kontakt til alle, der henvender sig. Rådgivningen er gratis og anonym.

I 2023 udvidede vi vores chatrådgivning, så vi nu også sidder klar på chatten ud på natten fire gange om ugen. Læs mere om vores rådgivningstilbud på psykiatrifonden.dk eller ring til os på **39252525.**

Psykiatrifonden er en privat sygdomsbekæmpende organisation, som arbejder for indsamlede midler.

Tlf. 39 29 39 09
psykiatrifonden.dk

**psykiatri
fonden**